

Arne Garborg

1851 Jæren – 1924 Asker

Garborg

- Arne Garborg var ein leiande [nynorsk](#) forfattar på siste del av 1800-talet. Garborg introduserte [filosofiske](#), litterære og religiøse idear gjennom omfattande [skribentverksemd](#), og han grunnla fleire aviser.
- [Bidrag om målstriden](#) som kom i bokform under tittelen *Den nynorske språk- og Nationalitetsbevægelse* (1877). Same år byrja han å gi ut bladet [Fedraheimen](#).

romaner

- 1883 *Bondestudentar*
- 1891 *Trætte Mænd*
- 1892 *Fred*
- Disse tre bøkene er døme på eitt klassisk realistisk, eitt premodernistisk-dekadent, og eitt naturalistisk og karnevalistisk verk, ofte med moralskpatos skrivne av Garborg i tre ulike periodar.

Livserfaring, livsinnstilling

- Garborg tematikken frå den [pietistiske](#) og tragiske barndomens Jæren og skreiv meisterverk som *Fred*, diktskyklusen [Haugtussa](#) (1895), skodespelet *Læraren* (1896) og den prosalyriske *Den burtkomne Faderen* (1899). Diktskyklusen *Haugtussa* (med framhaldet *I helheim*) er eit lyrisk hovudverk i norsk litteratur og det fremste dømet på den fornya interessa for lyrikk i 1890-åra.

Språk

- språkleg og kulturell identitet til eit hovudtema. Han var òg med på å utforme den såkalla [midlandsnormalen](#), som tok opp i seg fleire austlandske språkformer. I hans tanke fall politisk frigjering saman med språkleg frigjering. I diktinga, og særleg i jærbøkene, synt han kor store litterære ressursar som ligg i dei norske [dialektane](#). Som dei andre [pionerane](#) i landsmålsrørsla skreiv han også dansk(-norsk), både i essay og i romanar.

Filosofi og samfunn

- Mot strømmen. En del av Moderne gjennombrudd
- inspirert av Georg Brandes og [John Stuart Mill](#)
- Skuffelse over regjeringen
- Skuffelse over at Norge ikke ble republikk i 1905

Oversetter

- Ein viktig del av det målpolitiske arbeidet hans var omsetjingane av klassiske tekstar, som [Det Norske Samlaget](#) la vekt på. Det største arbeidet Garborg sjølv gjorde var omsetjinga av *Odysseen* frå [gresk](#). Han omsette òg fleire [Ludvig Holberg](#)-komediar for [Det Norske Teatret](#), omsette det store indiske «[Ramakvædet](#)» (saman med [Sri Ananda Acharya](#)), og var medhjelpar i [Arctander](#) si omsetjing av [Faust](#). Garborg fekk i 1898 statslønna som Ivar Aasen hadde hatt, noko som hjalp til at han tok med omsetjingsarbeid.

Brevveksling med T.G.Masaryk

- Monografi av Pavel Frænkel (1904 – 1986)

kilde

- Store norske leksikon